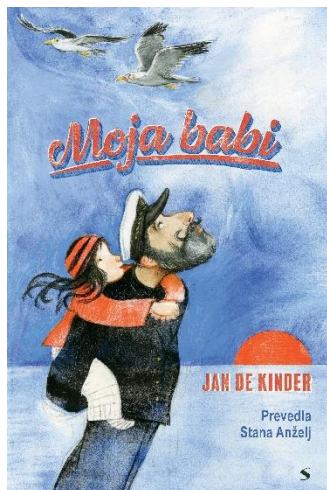

#športajmoinberimo: Kaj brati, da diši po športu?

1. Leposlovje za otroke

Jan De Kinder: *Moja babi*, KUD Sodobnost International, 2023

Slikanica z naslovom *Moja babi* belgijskega avtorja in ilustratorja Jana De Kinderja ne potrebuje veliko besedila. Ilustracije kar same nazorno pripovedujejo zgodbo o neizmerni povezanosti ter ljubezni med vnukinjo in njenimi starimi starši.

Dedka, ki skupaj z vnukinjo krmari jadrnico, skrbi za babico, ki pa v tej zgodbi ni stara in betežna. Ravno nasprotno. Je prava, neustrašna superbabica. Tako pogumna, da se kljub starosti loteva novih, tudi tveganih pustolovščin. Ker ji potapljanje in kikkoks nista več zanimiva, se odloči poleteti s padalom. Tudi dedek je sicer zelo radoživ, vendar je njegova poglavitna skrb babica. V pogovoru z zgovorno in živahno vnučko laže pozabi na skrbi. Še več. Na njeno pobudo se uspešno preizkusi na skejtu. Se bo tudi babica preizkusila v tej novi spretnosti?

Ob branju in ogledovanju ilustracij lahko začutimo povezanost, medsebojno podporo, veliko ljubezen in toplino, ki povezuje obe generaciji.

Slikanica je namenjena najmlajšim bralcem, odraslim pa hkrati sporoča, da je z gibanjem in radoživostjo mogoče uživati in živeti polno življenje tudi v starosti. Seveda če imamo od prej znanje, izkušnje in željo po dogodivščinah. In ravno to je lahko dobro izhodišče za premislek ob prebrani knjigi. Vsebina knjige ponuja tudi osnove za pogovor o medgeneracijskem povezovanju in strpnosti ter za premislek o tem, kako lahko mladi pri tem podprejo starše ali stare starše. (Nives Markun Puhan)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/141214211/116702/141214211-jak.jpeg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/141214211>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani KUD Sodobnost International:

<https://www.sodobnost.com/izdelek/moja-babi/>.

2. Leposlovje za mladostnike

Nataša Konc Lorenzutti: *Gremo mi v tri krasne*, Miš, 2020

Nataša Konc Lorenzutti je slovenska igralka, učiteljica, pesnica in pisateljica. Ima zelo obsežen literarni opus, v katerega sodi tudi mladinski roman z naslovom *Gremo mi v tri krasne*, ki je leta 2020 prejel znak za kakovost zlata hruška.

Gre za izjemen mladinski roman, ki temelji na resničnih izkušnjah in ga bodo na dušek »pogoltnili« tako najstniki kot tudi odrasli bralci in bralke. Tematika je vedno bolj aktualna in še kako pereča: različne odvisnosti mladih ter pridružene težave, kot so slaba samopodoba, panični napadi in napadi agresivnosti.

Zgodbo v svojih zapisih pripovedujeta najstnika Uroš in Valentina, udeleženca tabora v naravi za otroke in mladostnike, ki temelji na načelih doživljajske pedagogike. Tabora, kjer v družbi vrstnikov in strokovnjakov dvanaest dni preživita po vnaprej pripravljenem programu in predvsem brez telefona. Valentina se

spopada z motnjo hranjenja, Uroš pa s pretirano rabo tehnologije. Na taboru so še drugi mladi, vsak s svojo težavo in svojo družinsko zgodbo v ozadju.

Avtorica mojstrsko povzema misli in razmišljanja obeh glavnih junakov in se vživi tako v osebnost fanta kot odraščajočega dekleta. Kljub zahtevni in resni temi poskrbi za humorne vložke, ki sprostijo napetost in bralca nasmejijo.

V zgodbi je predstavljena tudi vloga odraslih, strokovnjakov, ki premišljeno ter strokovno vodijo in podpirajo varovance. Tudi sami imajo vsak svojo osebno izkušnjo, ki jo predstavijo udeležencem tabora. Tako jim dajo občutek zaupanja, da razumejo njihovo stisko, saj so tudi sami prehodili podobno pot.

Udeleženci tabora vstopajo v bolj ali manj zaupne, predvsem pa vedno bolj odkrite odnose. Pri pogovoru v stiku s sogovornikom prepoznavajo, ozavešajo in ubesedijo svoja čustva in čustva drugih. Izrečenega ne morejo spremeniti ali izbrisati, lahko pa po premisleku izboljšajo komuniciranje in se opravičijo.

Roman bralce nagovarja k razmišljanju o različnih vrstah odvisnosti, razlogih zanje, o odkritih medsebojnih odnosih. Omogoča vpogled v doživljanje in stiske mladih ter nakaže možnosti za pogovor in pomoč strokovnjakov. Zelo priporočam branje in še bolj pogovor po njem. (Nives Markun Puhan)

»Dobro pa je vedeti, da izraženi simptomi zasvojenosti niso posledica prekomerne rabe tehnologij, temveč so lahko odraz neke druge stiske.« (iz spremne besede dr. Beline in dr. Gumzeja)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/13142019/85586/13142019-dk.jpeg/terms>)

<https://www.mklj.si/gradivo/gremo-mi-v-tri-krasne/>

<https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Konc-Gremo-mi-v-tri-krasne.pdf>

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/13142019>.

Izposoja kot zvočna knjiga: da: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/79534595>; izposoja kot e-knjiga: da:

<https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/109029891>; nakup možen tudi v zvočni obliki: ne

Knjigo lahko kupite na spletni strani založbe Miš: <https://www.miszalozba.com/knjige/gremo-mi-v-tri-krasne-mehka/>.

3. Poučno gradivo za otroke in mladino

Karolin Küntzel: *Bonton za fante in punce: nezateženi nasveti za prijetno življenje s starši in prijatelji, znanci in neznanci*, Mladinska knjiga, 2012

Ali ste vedeli, da je oče bontona nemški pisatelj in razsvetljenec Adolph Franz Friderich Ludwig Knigge (1752–1796), ki je s svojimi razsvetlenskimi spisi spodbujal prijaznost in lepo vedenje med ljudmi? Zаметki pravil bontona so v razsvetljenstvu, morda še prej; pravila sprva niso bila še zapisana, danes se redno dopolnjujejo. Pomembno je namreč, da smo ljudje vljudni in strpni ter da razumemo pomen pravil obnašanja, s katerimi osebnostno rastemo tako v formalnem izobraževanju in usposabljanju kot v vsakdanjem življenju.

Lepega vedenja se lahko priučimo vsi. Zmotno je pričakovati, da s prihodom na svet ta pravila že poznamo in da jih lahko uresničujemo. Olikanosti, vljudnosti, spoštovanja in drugih osnov vedenja se priučimo skozi življenje. Le zamislite si, da vas trgovka v trgovini pri blagajni nahruli, ker počasi zlagate izdelke na tekoči trak, ali uslužbenec na bančnem okencu, ker nimate kartice, knjižničarka v knjižnici, ko sami ne dobite knjige na polici, ali policist, ko vas ustavi ob

kontroli prometa in ste brez prometnega dovoljenja. Predstavljate si, da vas nekdo nesramno nadere ali celo žali, ker ima slab dan ali svojega dela ne opravlja profesionalno. Ni lepo, kajne? Ljudje se vedno lepo počutimo ob tem, da se pogovarjamo vljudno in prijazno, da se pozdravimo, rokujemo, opravičimo, ko smo v zmoti, da se pogledamo v oči, poslušamo drug drugega in drugim ne skačemo v besedo, ne preklinjamo in ne zmerjamo, da pravilno uporabljamo osnove vikanja in tikanja, krotimo svojo jezo in komuniciramo tako, kot pričakujemo, da bodo tudi drugi komunicirali z nami.

Sprašujete se, kaj ima vendar bonton skupnega s športom in športniki. Veliko, pravzaprav. Šport je svetovna dejavnost, kjer se na različnih nivojih udeleževanja – od športnih začetkov do največjih tekmovanj (npr. olimpijskih iger) – kalijo športniki, ki so v prvi vrsti ambasadorji športne filozofije in svojih disciplin, so pa hkrati tudi promotorji svojih držav, regij, mest, vasi, naselij – skratka vseh nas, ki jih spremljamo in zanje navijamo. In prav zato je tudi v športu in pri športniku pomembno, kako se izraža, da je pri tem ugledno vljuden, priazen, da zna nastopiti pred televizijsko kamero pri posameznih intervjujih in raznih prispevkih, da ponosno predstavlja svoj šport in tudi svojo državo.

Torej – če povzamemo, lahko ugotovimo, da je lepo vedenje in poznavanje osnov bontona v življenju vsakega človeka ravno tako pomembno in nujno kot formalno izobraževanje in splošna razgledanost. Priročnik je odlično branje. Toplo ga priporočam. (Tina Podgornik)

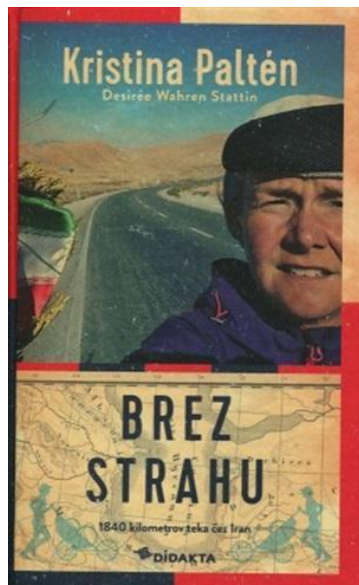
(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/262476288/98352/slika.jpg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/262476288>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

4. Leposlovje za odrasle

Kristina Paltén in Desirée Wahren Stattin: *Brez strahu: [1840 kilometrov teka čez Iran]*, Didakta, 2021

Pri pisanju knjige oziroma potopisa spominov, če ga lahko tako poimenujemo, sta se združili tekačica Kristina Paltén ter novinarka in pisateljica Desirée Wahren Stattin. Knjigo je prevedla Tanja Mlaker.

Življenje te lahko preizkuša na vse načine in na vse načine te lahko zlomi. To se je zgodilo tudi švedski ultramaratonki Kristini Paltén, ki je kot prva ženska na svetu pretekla Iran in za seboj začrtala 1840,7 km dolgo pot, ki je ne bo pozabila nikoli. Na poti je premagovala svoje osebne strahove in se preizkusila v vzdržljivosti, moči, odločnosti, iskanju novih rešitev, odpravljanju predsodkov in v ponovnem iskanju sebe. S tekom po muslimanski državi je zahodnemu svetu želela pokazati, da si kljub vsemu še vedno lahko zaupamo med seboj, da smo vsi ljudje ter da lahko v miru sobivamo, premagujemo strahove in podiramo predsodke. Prav strahovi in predsodki so največja ovira za polno življenje – najprej pri nas samih in nato tudi v odnosu do drugih. In da je res najbolj pomembno to, da nas v življenju vodijo ljubezen, prijateljstvo, zaupanje, prijaznost in strpnost.

Kristina Paltén je priznana predavateljica, motivatorica, pisateljica, predana športnica ter govornica na konferencah in raznih predavanjih, kjer udeležencem dviguje motivacijo za premikanje osebnih meja in strahov, tako kot je to naredila pri sebi, ko se je podala v Iran in vse svoje zavirajoče misli potisnila na stran, se prepustila toku in odtekla – ali bolje – zaživela brez strahu. Platnice knjige so na notranji strani opremljene tudi s fotografijami avtoričinih dogodivščin s teka v Iranu. (Tina Podgornik)

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/58081539/86636/58081539-dk.jpeg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/58081539>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [da: https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/65105411](https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/65105411);

nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite v spletni knjigarni založbe Didakta: <https://www.didakta.si/e-knjigarna/leposlovje/proza/brez-strahu/>.

Zapis o knjigi je dostopen na Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/knjige/brez-strahu/>.

Pripravili: Tina Podgornik in Polona Palčič, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica ter Nives Markun Puhon, Zavod RS za šolstvo.

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Združenjem splošnih knjižnic, revijo Bukla ter projektoma Kulturni bazar in Nacionalni mesec skupnega branja. Fotografije naslovnice knjig so povzete s spletnih strani založb.